

Izpod peresa glavnega ekonomista GZS

Od 2. junija do 8. junija 2019

Rasti izvoza in uvoza ostajata visoki

Po šibki marčevski rasti izvoza blaga (+2,9 %), ki je bila posledica drugačne razporeditve delovnih dni v letih 2017 in 2018, je bila aprilska rast po pričakovanjih visoka. Izvoz blaga je bil medletno višji za 13 %, v prvih štirih mesecih za 10 %. Še močnejša so bila uvozna gibanja (+28 % v aprilu in +14 % v prvih štirih mesecih), ki so bila predvsem posledica večjega uvoza blaga iz držav nečlanice EU (zdravila, surovine in polizdelki). To med drugim odraža tudi večji uvoz blaga za namen domače investicijske gradnje in potrošnje. Dodatno je imel pri teh gibanjih velik pomen tudi večji uvoz zdravil iz Švice (ki je tudi vodil v korespondenčno večji izvoz teh izdelkov v druge države), kar je najverjetneje posledica politike oblikovanja optimalne vrednostne verige švicarske multinacionalke, katere del je tudi naše veliko farmacevtsko podjetje. Primanjkljaj pri izvozu blaga je tako v prvih štirih mesecih znašal 128 mio EUR, kar odraža vse večji prispevek investicij in domače potrošnje h krepitvi BDP.

Svetovna gospodarska dinamika zopet nekoliko nižje

Globalni indeks nabavnih menedžerjev, ki ga izračuna banka J.P. Morgan, je pokazal, da se je ekonomska dinamika v mesecu maju spustila na 3-mesečno dno, pri čemer so storitvena podjetja beležila najšibkejše indikatorje po avgustu 2016, proizvodna aktivnost pa je povsem stagnirala. V ZDA, na Japonskem in v Rusiji so bili kazalniki najšibkejši, medtem ko so bili nekoliko višji v območju evra in Avstraliji. V razvitih državah se zaposlovanje povečuje, vendar manj dinamično kot prej, medtem ko naj bi se število delovnih mest krčilo na Kitajskem, v Braziliji in Rusiji. Pozitivno pri tem je, da se je dinamika cen v svetovnem gospodarstvu znižala, kar bo verjetno posledično vodilo v ohranitev nižjih obrestnih mer na daljši rok. Na četrtkovem (6. 6.) zasedanju sveta ECB je bilo sporočeno, da bodo obrestne mere ostale nizke vsaj še do prvega polletja 2020. Vseeno se je evro kmalu zatem začel krepiti napram dolarju, ker so nekateri devizni trgovci v menjalni tečaj že vnaprej vračunali verjetnost znižanja depozitne obrestne mere, ki sedaj znaša -0,4 %. En del jih je tako v pričakovanju tega vnaprej povečal dolge pozicije na dolar (stava na padec evra), vendar so bila očitno ta pričakovanja neosnovana.

Indikatorji v območju evra nekoliko boljši

Majski podatki o razpoloženju nabavnih menedžerjev v območju evra so bili nekoliko boljši (51,8; nad 50 pomeni rast) in so bili najvišji v zadnjih treh mesecih. Kljub rahlemu krčenju v industriji se je storitveni sektor krepil. Glavna evropska gospodarstva beležijo rast, z izjemo Italije. Kljub temu se zaposlenost v večini držav še povečuje. V območju evra je stopnja brezposelnosti znašala 7,6 %, kar je precej manj kot leto prej (8,4 %). Poslovno zaupanje je nizko predvsem zaradi neznank o prihodnjih korakih Združenega kraljestva, konflikta med ZDA in Kitajsko, ki sili Evropo v jasnejšo opredelitev glede prevzemanja družb in tehnološkega povezovanja s kitajskimi podjetji, kot tudi strahu pred uvedbo carin na evropsko blago, še posebej vozila.

Francoski »ne« prevzemu

Združitve med družbama Fiat-Chrysler in Renaultom ne bo, ker je francoska vlada preprečila prevzem s strani Fiat-Chrysler. Z združitvijo bi nastal tretji največji svetovni proizvajalec vozil, ki bi imel predvsem ugodnejše pogoje za razvoj električnih baterij in umetne inteligence, ki bosta močno prisotni komponenti v prihodnjem razvoju avtomobilizma.

Italija problem številka 1 v Evropi

Po številnih provokacijah v medijih o tesnem italijanskem sodelovanju s Kitajsko naj bi v spodnjem domu italijanskega parlamenta kmalu razpravljali o uvedbi paralelne valute. Na ta način bi zaobšli evropska pravila pri primanjkljaju. Salvini želi ponovna pogajanja o proračunskem primanjkljaju. Resnejša kritika s strani EK bi le še okrepila Salvinijevo moč ter utrdila pot k dvotretjinski večini z drugimi radikalnimi partnericami. To pa bi pomenilo že moč vpliva na spremembo ustave, kar bi lahko precej povečalo verjetnost izjemnega nezaupanja mednarodnih vlagateljev v dolgoročno solventnost Italije. Najverjetneje bi lahko spet govorili o novi krizi zaupanja v evrskem območju.

Dogodki v naslednjem tednu: industrijska proizvodnja v EU in ameriški potrošniki

V ponedeljek, 10. junija, bodo znani podatki o gibanju slovenske industrijske proizvodnje v aprilu, v četrtek, 13., pa podatki o plačilni bilanci, pri čemer bo najbolj zanimiv pogled na gibanja v storitveni menjavi. Podatki o industrijski proizvodnji v EU-28 bodo prav tako znani v četrtek, 13. junija. V petek, 14. 6. bo znano razpoloženje potrošnikov v ZDA, ki ostajajo gonilna sila svetovne gospodarske rasti.

Izpod peresa glavnega ekonomista GZS

Bojan Ivanc

Bojan Ivanc, CFA, CAIA
glavni ekonomist pri Analitiki GZS

Semafor napovedi

Napoved 1: 70-odstotna verjetnost za več kot 3-odstotno rast števila prvih registracij osebnih avtomobilov (108.000 v 2018) (*nespremenjeno*).

Napoved 2: 70-odstotna verjetnost za trdi brexit (**NOVO**).

Napoved 3: 60-odstotna verjetnost za uvedbo ameriških sankcij na določene evropske proizvode do avgusta 2019 (*nespremenjeno*).